

TUTUMLULUK

Değerli Anne ve Babalar,

Değerler eğitimi projemiz kapsamında Kasım ayımızı "Tutumluluk Ayı" olarak geçireceğiz. Tutumluluk değeri diğer değerlerimiz gibi yaşamımızı şekillendiren, mutlaka evlatlarımıza kazandırmamız gereken bir konu. Çünkü günümüz toplumu tüketim toplumu haline geldi. İnsanlar sürekli tüketmeye teşvik ediliyor. Reklamlar sürekli tüketimi pompalıyor. İnsanlar gelirlerine bakılmaksızın sürekli harcamaya ve borçlanmaya teşvik ediliyor. İnsanların gelirinden fazla harcamaları, sürekli borçlanmaları, kredi kartları ile yapılan harcamalar, borcu borç ile kapatmalar insanları felakete sürüklüyor. Aile düzenlerinin bozulmasına, boşanmalara, intiharlara sebep oluyor.

Bazı insanlar ailenin gelirine bakmaksızın moda diye sürekli eşyalarını, giyeceklerini yeniliyorlar. Lüks yaşamaya çalışıyorlar. Kredi kartı borcunu başka krediler olarak kapatıyorlar. Sürekli borçlanarak yaşıyorlar.

İnsanlar tutumlu olmayı öğrenmek ve çocuklarına da öğretmek zorundadırlar. Her ay aile bütçesi yapılmalı, zorunlu giderler ayrıldıktan sonra bir miktar para tasarruf edilmeli, kalan para ihtiyaç önceliğine göre harcanmalıdır. Biriktirilen para yine sizin paranızdır. O para kara gün için veya acil ortaya çıkabilecek durumlar için saklanmalıdır.

Ailenin her ferdi aile bütçesine katkı yapmak zorundadır. Su gereksiz yere kullanılmamalı, açık musluklar kapatılmalı, bozuk musluklar tamir ettirilmelidir. Gereksiz yere yanan lambalar söndürülmeli. Her türlü yiyecek ölçülü kullanılmalı, yiyeceğimiz kadar alınmalı ve israftan kaçınmalıyız. Bayatlamış ekmekler, eskimiş giyecekler atılmayıp değerlendirilmelidir.

Çocuklara tutumlu olmak küçük yaştan itibaren ailede öğretilir. Çocuklar anne ve babayı kendilerine örnek olarak alırlar.

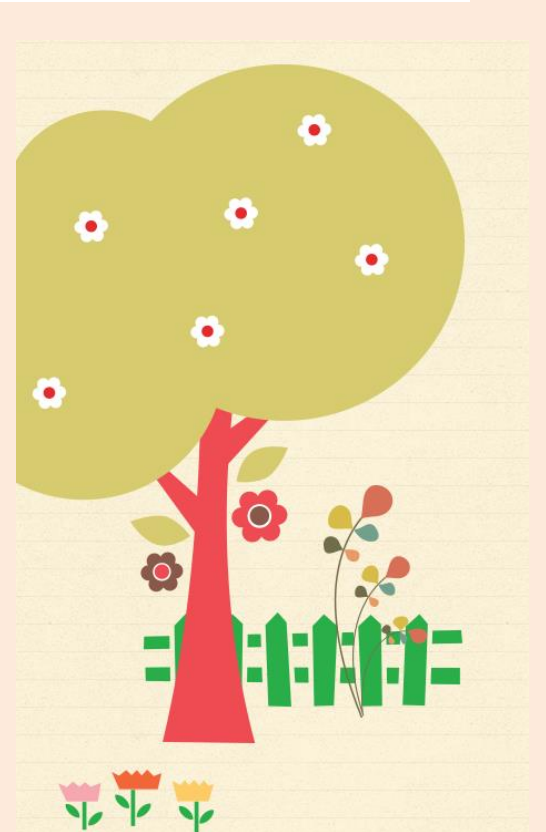
Bir baba anlatıyor: " Kızıma para veriyorum, akşam parayı ne yaptığını sorduğumda: "Baba bir indirim var, sudan ucuz. İndirimden giyecek aldım." cevabıyla karşılaşıyorum."

Bir eşya ucuz olduğu için değil, ihtiyaç olduğu için alınmalıdır. Çocuklarımıza paranın gücünü, tutumlu olmayı, parayı nasıl kullanması gerektiğini öğretmeliyiz.

Atalarımız boşuna dememişler: "Ak akçe kara gün içindir.", "Sakla samanı gelir zamanı", "Damlaya damlaya göl olur"...

Çocuklarınıza kumbara olarak para biriktirme alışkanlığı kazandırabilirsiniz. Çocuğunuzun biriktirdiği para kadar da siz koyarak almak istediği bir şeyi birlikte alabilirsiniz. Bazen de alışverişe birlikte gidip paranın gücünü anlamasına yardımcı olabilirsiniz.

Ancak çocuk markete gittiğinde en fazla bir tane almasına müsaade edilmelidir. Çocuk azla

yetinmeyi, ihtiyacı kadar almayı ve paylaşmayı öğrenmelidir.

Çocuklar verilecek yiyeceklerle sokağa gönderilmemelidir. Çocuğunuza verdiğiniz yiyeceği alamayacak durumda olan aileler olabilir. Evde pişirilen yemeğin kokusu komşuya gidiyorsa komşuya da ikram edilmelidir. Evde fazlalık olan ev eşyaları ve giyecekler gerektiğinde ihtiyaç sahiplerine verilmelidir. Çocuklarımıza kullanmadığı eşyalarını ihtiyaç sahiplerine vermesi gerektiği de öğretilmelidir. Kendi eliyle verdiğinde çocuk takdir edilmelidir.

Aynı zamanda çocuklarımızı mümkün olduğu kadar yerli malı kullanmayı teşvik etmeliyiz. Almanya'da çalışan bir arkadaş anlatıyor: "Bir Alman, Alman malı olmayan bir eşyayı veya arabayı mecbur kalmadıkça almaz. Hep Alman malı kullanır." Biz niye aynı kalitede olan yerli malımızı kullanmayalım.

Tutumluluk sadece para, mal ve eşyada olmaz.

Hz. Peygamber buyuruyor ki:

"İnsanlar üç şeyin kıymetini bilmezler. Boş vaktin, sağlığın ve hayatın." (Hadis-i Şerif)

"Beş şey gelmezden önce, şu beş şeyin kıymetini biliniz: İhtiyarlıktan önce gençliğin, hastalıktan önce sıhhatin, fakirlikten önce zenginliğin, meşgul zamanlardan önce boş vaktin ve ölümden önce hayatın." (Hadis-i Şerif)

Bazı şeyler kaybedildikten sonra kıymeti anlaşılır. Önemli olan kaybetmeden onun kıymetini bilmektir.

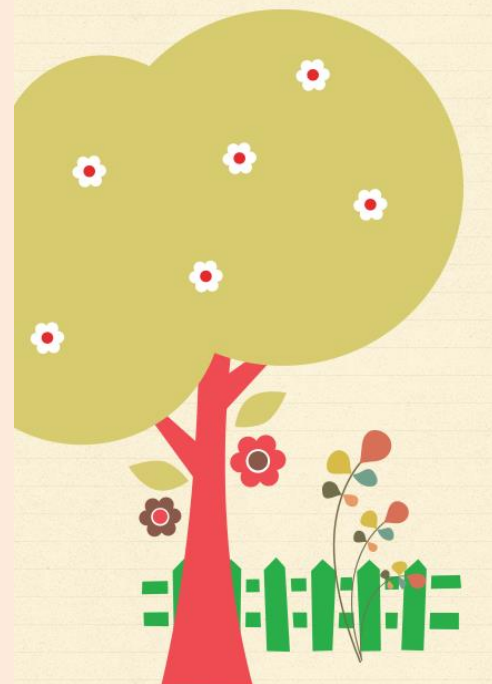
Alıntı: Hürşit Ekinci

KISA HİKÂYELER İLE TUTUMLULUK

Beş yaşında idim, rahmetli babaannem pirinç ayıklıyordu. Bir tane yere düştü. Babaannem eğildi, aramaya başladı. Sağa bakıyor, sola bakıyor, bulmaya çalışıyor. Çocukluk işte, aman babaanne dedim. Bir pirinç tanesi için bu kadar çaba harcamaya, yorulmaya değer mi? Rahmetli ilk defa sertleşti bana karşı, öfkeyle doğruldu. Sen oturduğun yerden ahkâm kesiyorsun, dedi. Hiç pirinç üretilirken gördün mü? İnsanlar ne kadar zorluk çekiyorlar. Bir pirinç tanesinde kaç insanın göz nuru, alın teri, emeği, çilesi var biliyor musun? Utancımдан kıpkırmızı olmuştum.

Aradan yıllar geçti Hukuk Fakültesinde öğrenciyim. Alain'ın proposlarını okuyorum. Birden irkildim. Babaannemi hatırladım. Alain, bir insan yerde bir iğne görüp de eğilip almazsa, bütün uygarlığa karşı ihanet etmiş olur diyordu. İlave ediyordu. Bir iğnenin üretiminde binlerce insanın alın teri, göz nuru, el emeği vardır diyordu.

On dokuz yıl evveldi. Stockholm' e gitmiştim Bir otele indim. Geceydi. Sabahleyin, tıraş olmak için lavaboya gittiğimde, aynanın yanında ilginç bir yazı gördüm.

Lütfen diyordu, tıraştan sonra jiletinizi çöpe atmayın. Yandaki kutunun içine bırakın. Bir tek jiletle dahi olsa, İsveç çelik sanayisine yardımcı olun.

Doğrusu hayretler içinde kaldım. Çocukluğumdan beri çelik eşya denince akla İsveç çeliği gelir. Birçok eşya üzerinde "İsveç çeliğinden yapılmıştır" diye yazardı. İşte o ülke, kullanılmış bir tek ufacak jiletin bile çöpe gitmesini istemiyor, ona sahip çıkıyor, gelen turistlere rica yollu uyarıda bulunuyordu.

Sonradan İsviçre' de zaman zaman, belli periyotlarda "Şu tarihte, şu saatte, adamlarımız gelecek. Siz lütfen hazırlığınızı yapın. Okumadığınız, ilgilenmediğiniz, kullanmadığınız ne kadar kitap, dergi, gazete varsa, kâğıt, ambalaj, kutu varsa, bir ilaç prospektüsü dahi olsa, kapının önüne koyun. İsviçre'nin kalkınmasına yardımcı olun. Fazla ağaç ziyanına engel olun" şeklinde basın, haber kanalları yoluyla duyular yapılarak halkın da bu geri dönüşüme aynı zamanda ülkenin kalkınmasına katkı sunmasını sağladıklarını öğrendim. Uygulama çok çok güzeldi. Kendi ülkemde de insanların bu bilince ulaşabilmesini ve bu uygulamanın yürütülebilmesini yürekten diledim.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisi

